

Werkpakket B:
Kweekvijver ervaringsdeskundigen

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Ervaringsdeskundigheid	4
3.	Kweekvijver ervaringsdeskundigen	6
4.	Meedoen aan de kweekvijver ervaringsdeskundigen?	7
5.	Colofon	8

1. Inleiding

Het Nationaal Programma Gehandicapten 'Gewoon Bijzonder' (afgekort NPG) is een programma dat kennis ontwikkelt, verspreidt en toepast over mensen met een beperking. Om zorg en ondersteuning te verbeteren. Om de zelfstandigheid en zeggenschap van mensen met een (verstandelijke) beperking te vergroten.

Zodat zij mee kunnen doen in de samenleving.

Het NPG wil dat mensen met een beperking meedoen aan de onderzoeksprojecten.

Dat mensen met en zonder beperking in een team met elkaar samenwerken.

Wat moeten mensen met en mensen zonder beperking kunnen om goed met elkaar samen te werken? Dat hebben de LFB en Tilburg University - Tranzo

samen onderzocht. Zij ontwikkelen nu een training voor mensen met en zonder beperking om met elkaar te leren samenwerken in het NPG. Deze training heet 'kweekvijver ervaringsdeskundigen'.

Voor meer informatie over de kweekvijver kunt u contact opnemen met de LFB in Utrecht. Contactpersonen:

Joost Blommendaal, j.blommendaal@lfb.nu, 06 115 34 731 /

Ineke Wolters: i.wolters@lfb.nu, 06 118 79 027.

LFB

landelijke (belangen)vereniging door en voor mensen met een verstandelijke beperking

Tilburg University - Tranzo

Academische Werkplaats Leven met een Verstandelijke Beperking, een werkplaats waar onderzoek wordt gedaan naar leven met een verstandelijke beperking

2. Ervaringsdeskundigheid

Mensen met een (verstandelijke) beperking hebben ervaringskennis over leven met een beperking. Mensen met een (verstandelijke) beperking zijn ervaringsdeskundig als zij hun ervaringskennis ook kunnen delen met anderen. Dit met het doel om andere mensen met en zonder beperking sterker maken.

Mensen met een beperking kunnen op verschillende manieren ervaringsdeskundig zijn. Bijvoorbeeld als belangenbehartiger, projectmedewerker of als mede-onderzoeker in een project van het NPG.

Om als ervaringsdeskundige mee te werken in een onderzoek, moet je bepaalde dingen kunnen (vaardigheden). Als je in een onderzoek meewerkt als interviewer, moet je goed kunnen luisteren en contact kunnen maken met anderen. Ook moet je dan je eigen mening voor je kunnen houden.

Wat moeten mensen met een beperking kunnen?

Dingen die iemand met een beperking moet kunnen om samen te kunnen werken met anderen:

- je eigen kwaliteiten en grenzen kennen
- respect hebben, gemotiveerd zijn en eerlijk zijn
- kennis maken, elkaar leren kennen en een vertrouwensband opbouwen
- voorbereiden, afspraken maken en oefenen
- je aanpassen aan de omgeving en creatief zijn
- om uitleg vragen
- feedback geven en feedback krijgen ('feedback' betekent dat je iets zegt over wat iemand doet)
- met elkaar praten (communiceren)
- kennis hebben van verschillende onderdelen van het project
- willen leren en fouten durven maken
- hulp vragen (bijvoorbeeld van een coach) om voor te bereiden en na te bespreken.

Wat moeten mensen zonder beperking kunnen?

Mensen zonder beperking moeten deze vaardigheden ook hebben om goed te kunnen samenwerken met ervaringsdeskundigen. Daarnaast zijn er andere dingen die zij kunnen leren:

- structuur geven, overzicht houden, aangeven wat het meest belangrijk is om te doen (prioriteiten stellen)
- uitleg geven over het project
- goed luisteren en de werkzaamheden aanpassen aan het niveau van de ervaringsdeskundige
- taken verdelen en de snelheid aanpassen
- tijd en ruimte maken om de ervaringsdeskundige te laten leren
- weten dat het onderwerp van het project gevoelig kan zijn voor de ervaringsdeskundige
- samenwerken met de coach en andere mensen uit het netwerk
- praktische dingen, bijvoorbeeld rekening houden met een aangepaste werkplek.

3. Kweekvijver ervaringsdeskundigen

Mensen met een beperking en mensen zonder beperking kunnen een training krijgen om te leren samenwerken en coachen. Zij leren in de training de dingen die eerder zijn genoemd. Deze training heet 'kweekvijver ervaringsdeskundigen'.

Kweekvijver = vijver waarin je vis kweekt (laat groeien). Je kunt dit woord ook gebruiken om er mee te zeggen dat het een plek is waar mensen kunnen groeien door te leren.

Als mensen met en zonder beperking samen de training doen, kunnen zij daarna goed samenwerken in een onderzoeksproject van het NPG.

Projectmedewerkers met en zonder beperking kunnen verschillende mogelijkheden, kwaliteiten en interesses hebben. Daarom bestaat de training 'kweekvijver ervaringsdeskundige' uit verschillende modules.

De basismodule gaat over verstandelijke beperking, meervoudige beperking of niet-aangeboren hersenletsel. En over wat een beperking kan betekenen voor de samenwerking, bijvoorbeeld bij het maken van afspraken of communicatie.

De basismodule kan worden aangevuld met verschillende inhoudelijke modules. In iedere inhoudelijke module gaat het over een speciaal onderdeel van het project. Bijvoorbeeld over het voorbereiden, de uitvoering, de evaluatie en het vervolg.

Bij iedere module wordt gekeken naar manieren om mensen met een beperking zo goed mogelijk mee te laten doen in het onderzoek. Dit noemen we 'inclusief onderzoek'. (Je leest er meer over in werkpakket C.)

4. Meedoen aan de kweekvijver ervaringsdeskundigen?

Als je mee gaat werken aan een project van het NPG, kun je de training ‘kweekvijver ervaringsdeskundigen’ volgen. Je moet dan rekening houden met de volgende dingen.

- Je kunt aan de training meedoen als samenwerkingskoppel: een projectmedewerker zonder beperking en een projectmedewerker met een verstandelijke beperking, meervoudige beperking of niet-aangeboren hersenletsel.
- Deelnemers volgen de basismodule. Daarna kunnen zij één of meer inhoudelijke modules volgen.
- Als de deelnemers de basismodule hebben gedaan, krijgen zij zolang het project duurt, begeleiding van een coach.
- De deelnemers krijgen een training op maat. Ook coaches en familieleden kunnen aan (delen van) de training deelnemen.
- De basismodule en (mogelijke) vervolgmodes worden verzorgd door de LFB. Zij werken met andere organisaties samen.
- De basismodule bestaat uit vier dagen scholing.
- De kosten voor het volgen van de basismodule, samen met de coaching in jaar 1, zijn € 4.000 per persoon. Dit geldt zowel voor de deelnemers met als zonder een beperking.
- De kosten voor de coaching van de deelnemers van de kweekvijver na het eerste projectjaar, zijn € 2.000 per persoon per jaar.
- Over de kosten voor het volgen van (één van) de vervolgmodes worden later gesproken.

Wil je meedoen aan de kweekvijver ervaringsdeskundigen? Dan moet daarover iets zijn opgeschreven in het projectplan. In het projectplan moet staan waarom het belangrijk is dat je de training volgt.

6. Colofon

Werkpakket B:

Kweekvijver ervaringsdeskundigen, juni 2015

Projectleider: prof. dr. Petri Embregts

Projectmedewerkers: dr. Elsbeth Taminiau, Lucienne Heerkens, Henriette Sandvoort, Ellis Jongerius, Hettie Dersjant, Ineke Wolters

In samenwerking met Werkpakket A (Advies visie en organisatie NPG) en Werkpakket C (Inclusieve/Participatieve methoden)

Academische Werkplaats Leven met een Verstandelijke Beperking, Tranzo, Tilburg University

Warandalaan 2

5037 AB Tilburg

Website:

<https://www.tilburguniversity.edu/nl/onderzoek/instituten-en-researchgroepen/tranzo/academischewerkplaatsen/awlvb/>

E-mail: G.C.J.Heerkens@uvt.nl

Vereniging LFB

Zonnebaan 39

3542 EB Utrecht

Website: www.lfb.nu

E-mail: info@lfb.nu

Dit werkpakket hoort bij een groter onderzoek naar hoe je mensen met een beperking kunt betrekken bij projecten van het Nationaal Programma Gehandicapten 'Gewoon Bijzonder'.

- In werkpakket A is gekeken naar hoe mensen met en zonder beperking met elkaar kunnen samen werken.
- Werkpakket B gaat over het trainen van mensen om samen onderzoek te doen.
- Werkpakket C gaat over hoe mensen met een verstandelijke beperking het beste mee kunnen doen aan onderzoek.